

İman-ı kamil'e ulaşması, hayatını yaratıcısının istekleri istikametinde tanzim etmesi ve bu sayede ebedi surlara vasıl olabilmesi iman yapması gerekenler. İman esasları dışında, amentemizde belirtilen esasların haricinde yapılması gerekenler. İmanın tadına ulaşmak iman yapmamız gereken devler. Enes İbni Malik (ra) den rivayet edildiğine göre Peygamber (sav) şöyle buyurdu: "İman üç şeydir: Allah'a, peygamberlerine iman ettikten sonra şeye dşmemişler ve mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda mcaçir; hede etmişlerdir. İşte bunlar (imanlarında) sadık olanların ta kendileridir."

[3]. Şüphesiz ki inanılan şey kişi için hayat tarzı demektir. Ayette belirtilen özellikleri ve daha birçok özellik, zelliği içinde barındırır bu tarz. İman-ı kamil için kişinin hem kendi şahsı ve hem de dini adına yapması gerekenler vardır. İman-ı kamil'e ulaşması, hayatını yaratıcısının istekleri istikametinde tanzim etmesi ve bu sayede ebedi surlara vasıl olabilmesi için yapması gerekenler. İman esasları dışında, amentemizde belirtilen esasların haricinde yapılması gerekenler. İmanın tadına ulaşmak için yapmamız gereken devler. Enes İbni Malik (ra) den rivayet edildiğine göre Peygamber (sav) şöyle buyurdu: "İman üç şeydir: Allah'a, peygamberlerine iman ettikten sonra şeye dşmemişler ve mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda mcaçir; hede etmişlerdir. İşte bunlar (imanlarında) sadık olanların ta kendileridir."

[3]. Şüphesiz ki inanılan şey kişi için hayat tarzı demektir. Ayette belirtilen özellikleri ve daha birçok özellik, zelliği içinde barındırır bu tarz. İman-ı kamil için kişinin hem kendi şahsı ve hem de dini adına yapması gerekenler vardır. İman-ı kamil'e ulaşması, hayatını yaratıcısının istekleri istikametinde tanzim etmesi ve bu sayede ebedi surlara vasıl olabilmesi için yapması gerekenler. İman esasları dışında, amentemizde belirtilen esasların haricinde yapılması gerekenler. İmanın tadına ulaşmak için yapmamız gereken devler. Enes İbni Malik (ra) den rivayet edildiğine göre Peygamber (sav) şöyle buyurdu: "İman üç şeydir: Allah'a, peygamberlerine iman ettikten sonra şeye dşmemişler ve mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda mcaçir; hede etmişlerdir. İşte bunlar (imanlarında) sadık olanların ta kendileridir."

أنقَذََهُ
اللّهُ
تَعالَى منه
كَمَا يكرَهُ
أن يُلْقَى في
النار "Uuml;¸ haslet vardır. Bunlar kimde varsa
imanın tadını duyar: Allah ve Resûlünü bu ikisi dışında kalan herşeyden ve
herkesten daha ¸ok sevmek, bir kulu sırf Allah rızası i¸in sevmek, Allah,
imansızlıktan kurtarıp İslâm'ı nasib ettikten sonra tekrar küfre, inan¸sızlığa
düşmekten, ateşe atılmaktan korktuğu gibi korkmak." [\[4\]](#) Buyurarak bizlere yol
gösteriyor Hz. Peygamber (s.a). Peki nasıl olur Allah ve Resul’ünü
her şeyden ¸ok sevmek. Tabiî ki Kur’an’ın ve Hz. Peygamber’ın
sesine kulak vermekle. Yüce kelamı okumakla, anlamakla ve onu hayatımıza tatbik etmekle.
Aişe (r.a) validemizin tabiri ile “Kur’ân ahlâkıyla
ahlâklanmakla”. Resulullah’ın sünnetine sımsıkı sarılmakla. Asr-ı
Saadette onunla yan yana olduğumuzu hissetmekle. Bizim i¸in “üsve-i
hasene” olduğunu bilerek onu günük hayatımızın her anına misafir etmekle.
“Acaba Resulullah olsa ne yapardı? Resulullah şimdi yanımda olsa ben ne
yapardım?” diyerek kendimizi imtihana tabi tutmakla. Ve , Onu Şu rivayette olduğu gibi
sevmekle. وَعَنْ
عَبْدِاللّهِ
بْنِ هشَامٍ
قَالَ: كُنَّا
مَعَ
النَّبِيِّ ,
وَهُوَ آخِذٌ
بِيَدِ
عُمَرَ
رَضِيَ
اللّهُ عَنْه
فقَالَ
عُمَرُ: يَا
رَسُولَ
اللّهِ نْتَ
أَحَبُّ
إلىَّ مِنْ
كُلِّ شَىْءٍ
إَّ نَفْسِى،
فقَالَ ,: َ،
وَالَّذِى
نَفْسِى
بِيَدِهِ
حَتّى أكُونَ
أحَبَّ
إلَيْكَ مِنْ
نَفْسِكَ.
فَقَالَ
عُمَرُ

رَضِيَ
اللّهُ عَنْه:
فإنَّهُ انَ
نْتَ أحَبُّ
إلىّ مِنْ
نَفْسِى.
فقَالَ: اَنَ
يَا عُمَرُ. Abdullah
İbnu Hişâm (radıyallahu anh) anlatıyor: "Biz Resûlullah (aleyhissalâtu
vesselâm) ile beraberdik. O sırada, Aleyhissalâtu vesselâm, Ömer
(radıyallahu anh)'ın elinden tutmuştu. Hz. Ömer: "Ey Allah'ın Resûlüüml;! Sen bana,
nefsim hâriç herşeyden daha sevgilisin!" dedi. Resûlullah hemen şu cevabı
verdi: "Hayır! Nefsimi elinde tutan Zâtı Zülcelâl'e yemin ederim, ben sana
nefsinden de sevgili olmadıkça (imanın eksiktir)!" Hz. Ömer (radıyallahu anh):
"Şimdi, sen bana nefsimden de sevgilisin!" dedi. Bunun üzerine Aleyhissalâtu
vesselâm: "İşte şimdi (kâmil imâna erdin) ey Ömer!" buyurdular."[\[5\]](#)
أفْضَلُ
اعْمَال
الحُبُّ في
اللّهِ،
وَالْبُغْضُ
في اللّهِ Hz. Ebû Zerr
(radıyallâhu anh) anlatıyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm)
buyurdular ki: "Amellerin en faziletlisi Allah için sevmek, Allah için buğzetmektir"[\[6\]](#)
Nefsi duygu ve düşünceleri ile değil Allah için, Allah rızasına nâil olabilmek
uğrunda sevgi ve nefret kavramlarının içini doldurmak da kişiye imanın tadını tattıran bir
ameldir. İslam toplumunu diğer toplumlardan ayıran dinamiklerin başında sevgi - kulluk ve ihlas
temelleri üzerine kurulmuş olması gelir. Sevgiye dayanmayan kulluğun ve kulluğu
hedeflemeyen ihlasın/samimiyetin değeri tartışmalıdır. Ancak sevilerek yapılan işler insana kolay
ve zevkli gelir. Ortaya çıkabilececek güçilükler daha kolay aşılabilir. Sevgi,
insanı Allah’a ulaştıran köprüler kurar, cennetin yolları sevgiyle döşenir.
Sevgisizlik ise cehennemi dünyada başlatır. İbni Kayyım el-Cevziyye’ye göre,
“kalbin azığı, ruhun gıdası, gözün nuru olan sevgiden mahrum olanlar
ölüler sınıfından sayılırlar.” Hz. Peygamber de sevmenin duygudan ziyade
davranışa dönük tarafına işaret eder. Sevgide ve nefrette “Allah
için” olmak kaydı, ilişkileri kişisel zeminden çekerek aşkın ve ilkesel bir nitelik
kazandırır. Allah için sevmek, sevdiğinden hiçbir menfaat ummadan sadece Allah
onun sevilmesinden hoşnut olacağı için birini sevmektir ki, sevginin bu derecesine
ulaşabilenlerin, kıyamet gününde Allah’ın arşında özel olarak
ağırlanacakları ve kıyametin hiçbir sıkıntısını yaşamayacakları vaat edilen yedi sınıf
insandan biri olacağı bildirilmiştir. Allah için sevmek insana sorumluluk yükler; kişiye
sevdiğini Allah adına, Allah’ın koyduğu sınırlar içinde denetleme
sorumluluğunu… Allah için sevmenin belirtisi, doğru yolda olduğu için, doğru
yolda olduğu sürece dostunu desteklemek, Hak’tan uzaklaştığında hiçbir
korkuya kapılmadan yanışın önüne dikilebilmektir. Birbirini Allah için seven
insanlardan oluşan bir toplumda menfaate dayalı, küçilük hesaplardan beslenen
kin ve düşmanlık görülmez. Sevgi bağları güçilenir, Allah’ın
rahmet ve bağışlaması o toplumu kuşatır. Karşılaşabilecekleri her türlü tehlikeye karşı

onları sağlam bir bünye haline getirir. Ve tabiî ki imanın, mümin oluşun kadr ü kıymetini bilmek, onu muhafaza etme gayreti içinde bulunmak ve iman nimetinden dolayı Rahman’a daima bir şükür halinde bulunmak da insanı imanda zirve noktaya götüren merdivenin basamaklarından biridir. Bir hadiste Hz. Mu'acirc;z İbnu Cebel (radiyallâhu anh) anlatıyor: قالرسولُ اللّه:يَقُولُاللّهُ عَزَّوَجَلَّ:المُتَحَابُّونَ في جََلِيلَهُمْمَنَابِرُمِنْ نُورٍيَغْبِطُهُمُالنَّبِيُّونَوَالشُّهَدَاءُ "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Allah Teâlâ hazretleri buyuruyor ki: "Benim celâlim adına birbirlerini sevenler var ya! Onlar için nurdan öyle minberler vardır ki, peygamberler ve şehitler bile onlara gıpta ederler.[\[7\]](#) قال:يَقُولُاللّهُتَبَارَكَوَتَعالى:وَجَبَتْمَحَبَّتِيلِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ،وَلِلْمُتَزَاوِرِينَفِيَّ،وَلِلْمُتَبَاذِلِينَفِيَّ Ebû İdrîs el-Havlanî, Mu'acirc;z İbnu Cebel (radiyallâhu anh)'den naklediyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Allah Teâreke ve Teâlâ Hazretleri şöyle hükmetti: "Benim rızam için birbirlerini sevenlere, benim için bir araya gelenlere, benim için birbirlerini ziyaret edenlere ve benim için birbirlerine harcayanlara sevgim vacip olmuştur."[\[8\]](#) لاَيُؤْمِنُأَحَدُكُمْحَتَّى

يُحِبَّ
لأَخِيهِ مَا
يُحِبُّ
لِنَفْسِهِ
“Sizden biriniz, kendisi için arzu edip istediği şeyi, din kardeşi için de arzu edip istemedikçe, gerçek anlamda iman etmiş olmaz.”[9] Nebî (s.a) bu niyette olmayanın gerçek manada iman etmiş olmayacağını çok net şekilde belirtmiş. İnsanoğlunu “îsâr” ehli olmaya davet etmiş. Paylaşmaya, yardımlaşmaya, kıskançlık tohumlarını ebediyen yok etmeye, ruh birliğine, gönül birliğine ve bu sayede olgun bir mürsquo;min olmaya çağırmış. Susuzluktan ölme k üzereyken kendisine uzatılan suyu “kardeşim benden daha muhtaç suya” diyecek olgunluğu hedef göstermiş. Emr-i bi’l-ma’ruf nehy-i ani’l-münker’i her hâl ükârda îfâ etmek... İslam dininin otokontrol mekanizması olan bu amel kişi ve toplumun dini yaşayışında, dini öğelere bağlı kalınmasında, dinin saf, arı ve duru kalmasında, yeni nesillerin dine ve kültüre yabancılaşmamasında büyük önemi hâizdir. Nebiyy-i Zîşan Efendimiz bu mekanizmayı şu şekilde tesis etmiştir;
مَنْ رأى
مِنْكُمْ
مُنْكراً
فلْيُغيرْهُ
بيدِه، فإن لم
يستطعْ
فبلسانهِ،
فإن لم يستطعْ
فبقَلْبِهِ،
وذلك أضْعَفُ
ا“يمانِ “Biriniz herhangi bir kötülük gördüğünde onu eliyle (gücüyle) düzeltsin. şayet buna gücü yetmezse diliyle müdahale etsin. Bunu da başaramazsa kalbiyle buğzetsin ki bu da imanın en zayıf şeklidir.”[10] şüphesiz ki İslam toplumunu asırlar boyunca ayakta tutan ve gelişimini sağlayan, toplumun birçok ferdinin bu kıymetli ameliyyeyi yerine getirme gayreti içinde olmasıydı. Hatta bu amel sadece islam toplumuna hâs kılınmamıştır.
كُنْتُمْ
خَيْرَ
اُمَّةٍ
اُخْرِجَتْ
لِلنَّاسِ
تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ
وَتَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ
 “Siz insanlar için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırsınız”[11] ayeti buna işaret etmektedir. Yani bir mürsquo;min dünyanın gidişatından da sorumludur. Daha aydınlık yarınlar bir

ışık da o tutmalıdır. Namaza mutlak surette devam etmek... Adeta İslamla
bütünleşmiş, onun mümessili olmuştur namaz. Kişinin dininin alametidir o.
بَيْنَ
الرَّجُلِ
وَبَيْنَ
الشِّرْكِ
تَرْكُ
الصَّةِ “İman ile
küfür arasında namazın terki vardır” [\[12\]](#) hadisi bunu perçinlemektedir.
Namaz mürsquo;minin hayat düzenini ikâme eder. Bütün
kötülüklerden alıkoyar, bütün iyiliklerin kapısını açar. Dinin
direğidir namaz. Komşuya eziyet etmemek, misafire ikramda bulunmak, hayır söylemek ya
da susmak... قال رسُولُ
اللّهِ: مَنْ
كَانَ
يُؤمِنُ
بِاللّهِ
وَالْيوْمِ
اخِرِ
فَلْيُكْرِم
18; ضَيْفَهُ،
وَمَنْ كَانَ
يُؤمِنُ
بِاللّهِ
وَالْيَوْمِ
اخِرِ
فَلْيُحْسِن
18; إلى جَارِهِ،
وَمَنْ كَانَ
يُؤْمِنُ
بِاللّهِ
وَالْيَوْمِ
اخِرِ
فَلْيَقُلْ
خَيْراً أوْ
لِيَسْكُتْ
 "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Kim Allah'a ve
âhirete inanıyorsa misafirine ikrâm etsin. Kim Allah'a ve âhirete inanıyorsa
komşusuna ihsanda (iyilikte) bulunsun. Kim Allah'a ve âhirete inanıyorsa hayır
söylesin veya sükût etsin."[\[13\]](#) Başka bir hadis-i şerifte Resulullah (s.a)
şöyle buyuruyor إذا
رأيتمُ
الرجلَ
يعتادُ
المسجدَ
فاشهدُوا لهُ
بِا“يمَانِ،
فإنّ اللّهَ

تعالى يقُولُ:
إنما
يَعْمُرُ
مَساجِدَ
اللّهِ مَنْ
آمَنَ
بِاللّهِ
وَالْيَوْمِ
اخِرِ "Bir kimsenin mescide alâkasını
görürseniz, onun mü'min olduğuna şâdet edin, zira Cenâb-ı Hakk
şöyle buyuruyor: "Allah'ın mescidlerini ancak Allah'a ve âhiret gününe
inanınlar imar ederler" (Tevbe: 9/18).[\[14\]](#) Ahlakı güzelleştirmek ve ailesine karşı yumuşak
davranmak... قال رسولُ
اللّه:
أكْمَلُ
المُؤمِنِين
14; إيمَاناً
أحْسَنُهُمْ
خُلُقاً،
وَخِيَارُكُ
05;ْ
خِيَارُكُمْ
هْلِهِ "Resûlullah (aleyhissalâtu
vesselâm) buyurdular ki: "Mü'minler arasında imanca en kâmil olanı,
ahlâkça en güzel olanıdır. En hayırlınız da ailesine hayırlı olandır."[\[15\]](#)
قالَ رسولُ
اللّهِ مَا
مِنْ شئ
أثْقَلُ في
مِيزَانِ
المُؤمِنِ
يَوْمَ
الْقِيَامَة
16; مِنْ خُلُقٍ
حَسَنٍ،
وَإنَّ
اللّهَ
تَعالى
ليُبْغِضُ
الفَاحِشَ
الْبَذِئَ "Resûlullah
(aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Kıyâmet günü,
mü'minin mizanında güzel ahlâktan daha ağır basan bir şey yoktur. Allah
Teâla hazretleri, çirkin düşük söz (ve davranış) sahiplerine
buğzeder."[\[16\]](#) خَيرُكُمْ
خَيرُكُمْ
هلِهِ،
وأنَا

Al-i İmran 3/110 [\[12\]](#) Müslim, Şerhi: 134 [\[13\]](#) İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akademi Yayınları: 10/210. [\[14\]](#) İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akademi Yayınları: 2/251 [\[15\]](#) [Tirmizi, Radıka, 11, (1162); [\[16\]](#) İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akademi Yayınları:6/343. [\[17\]](#) İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akademi Yayınları: 2/515.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)